

Behandelingsvoorstel voor de commissie REG

Onderwerp: Tussenbalans Regeling Beëindiging Veehouderijtakken

Cie-datum: 22-09-03

Cie-nummer: 2003REG87

Procedure: in GS op:Manscot	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS:nee	op:

Behandelend ambtenaar: Manscot
Portefeuillehouder:Lokker

toestel: 3443

Samenvatting

Voor de uitvoering van de Regeling Beëindiging Veehouderijtakken is door PS een garantie afgegeven van € 5.454.000,--. Daarvan is thans € 923.179,-- uitgegeven. De totale verplichtingen belopen thans € 2.584,--. Een veilige raming leidt tot de slotsom dat maximaal € 3.5 miljoen nodig is. Waarschijnlijk is € 2.5 miljoen voldoende, omdat er nog restituties zullen komen van boeren die er alsnog voor kiezen één of meer woningen op de kavel te bouwen. Aan de twee opengestelde tranches van de RBV hebben in totaal 181 boeren meegedaan, waarvan 26 ook stallen slopen. Er zal naar verwachting maximaal ca. 38.000 m2 stalruimte worden gesloopt. Veiligheidshalve wordt ervan uitgegaan dat 35 woningen nodig zijn om uit de kosten te komen, inclusief de renteverliezen tijdens de operatie. Daarnaast zullen er waarschijnlijk maximaal 25 woningen op de kavel gebouwd worden. Voor drie woningen zijn verklaringen van geen bezwaar afgegeven: bekend is dat er voorbereidingen gaande zijn voor 10 woningen. Naar verwachting zullen er dus in totaal 35 + 25 = 70 woningen worden gebouwd. Daarbij zullen er naar schatting maximaal 35 bijkomen omdat gemeenten die erbij bedingen zonder afdracht aan de provincie, gelet op de teruglopende markt.

Vervolg inleiding op pagina 2 nee

Wordt geagendeerd:

Voor korte bespreking en vervolgens ter kennisneming.

Beoogd effect

Maximale inzet om zoveel mogelijk stallen te slopen van agrarische ondernemers, die gedurende de openstelling van de RBV zijn gestopt met hun intensieve veehouderijtak.

Argumenten

Maatschappelijk verantwoorde bedrijfsbeëindiging.

Creëren van stabiele functie in het buitengebied die relatief de minste bezwaren heeft.

Vorkomen van handhavingsproblemen in de toekomst.

Realisatie

De eerste tranche van de RBV is nagenoeg afgewikkeld; de tweede tranche is nog in bewerking.

Notitie voor de commissie Ruimte en Groen

Tussenbalans Regeling beëindiging Veehouderijtakken en Ruimte voor Ruimte regeling per 1 juli 2003

---

1. Inleiding

Uit het in 2000 gesloten "pact van Brakkenstein" is voortgevloeid de Regeling Beëindiging Veehouderijtakken (RBV).

Die regeling hield in dat LNV gedurende openstelling in het hele land dierproductierechten opkocht van intensieve veehouderijbedrijven of bedrijfsonderdelen voor marktwaarde. In combinatie daarmee konden intensieve veehouderijbedrijven in het reconstructiegebied hun stallen laten slopen. De kosten daarvoor droegen de provincies. De uitvoering is in handen van de dienst LASER (agentschap van LNV).

De provincies zijn gerechtigd die kosten terug te verdienen met een gemeentelijke afdracht over extra woningbouwkwavels. Boeren, die kiezen voor de bouw van een of meer woningen op de kavel krijgen uiteraard geen subsidie, of moeten dat -als ze die woning(en) bouwen- alsnog terug betalen. In totaal zouden er in Utrecht 200 extra woningen gebouwd mogen worden, zowel op de kavel als "terugverdienlocaties". Van die 200 waren er 90 bestemd om wat te doen aan al langer leegstaande stallen. Daar is niets van terechtgekomen; de belangstelling was minimaal.

De RBV is in twee tranches opengesteld (voorjaar 2000 en najaar 2001) en is inmiddels gesloten.

De Provincie Utrecht heeft zich voor deze twee tranches garant gesteld voor maximaal fl. 12 miljoen, ofwel € 5.454.100.--. Tot op heden is feitelijk € 923.179-- uitbetaald.

De sloopcomponent van de RBV was van toepassing in Amerongen, Amersfoort, Baarn, Bunschoten, De Bilt, Doorn, Driebergen, Eemnes, Leersum, Leusden, Maarn, Renswoude, Rhenen, Soest, Veenendaal, Woudenberg en Zeist.

---

2. Gang van zaken bij toepassing van RBV, met sloopcomponent

- 1) *Aanmelding door bedrijven voor deelname*
  - 2) *Taxatie van gebouwen door DLG* (uitbetaald wordt € 22,70 per te slopen m², plus 40% van de vervangingswaarde van de stallen).
  - 3) *Subsidieverlening door LASER*, met daarin een maximum termijn waarbinnen de dieren afgevoerd en de stallen gesloopt moeten zijn. Kan in sommige gevallen verlengd worden.
  - 4) *Subsidievaststelling*
Aanvrager moet dan aantonen dat milieuvergunning is ingeleverd bij de gemeente en dat er feitelijk gesloopt is (gemeente houdt toezicht op uitvoering van sloopvergunning).
  - 5) *Feitelijke uitbetaling*
LASER controleert steekproefsgewijs of er feitelijk gesloopt is en het puin is afgevoerd. In Utrecht is niet gebleken dat misbruik van de regeling wordt gemaakt. Het blijkt dat er tussen subsidieverlening en subsidievaststelling nogal wat boeren afhaken. De hieronder genoemde cijfers zijn dan ook lager dan eerdere prognoses. Voor de eerste tranche van de RBV liggen de aantallen en bedragen nagenoeg vast. Voor de tweede tranche zijn nog behoorlijk neerwaartse bijstellingen van deelnemers en bedragen mogelijk.
-

3. Stand van zaken per 1 juli 2003

1) *RBV 1e tranche*

Uit gegevens van LASER blijkt dat aan de eerste tranche van de RBV uiteindelijk 121 boeren hebben meegedaan; er zijn er 43 geheel gestopt met hun bedrijf en 78 zijn gestopt met één of meer bedrijfsonderdelen.

In totaal heeft LNV bij deze bedrijven 345.267 kg. fosfaat uit de markt gehaald.

Onder deze 121 deelnemers waren 12 deelnemers van de "sloopcomponent", 5 gedeeltelijke stoppers en 7 volledige bedrijfsbeëindigers. Gesloopt is in totaal 16.327 m².

Voor de provincie is hiermede een bedrag aan sloopkosten gemoeid van € 1.266.750,--.
Gemiddeld is per m2 aan sloopvergoeding uitbetaald een bedrag van € 77,-- per m2 stalruimte.
Per bedrijf is gemiddeld 1.360 m2 gesloopt. Enkele kleine fluctuaties zijn nog mogelijk vanwege lopende bezwaar- en beroepsprocedures.

---

2) *RBV 2^e tranche*

De tweede tranche loopt nog volop, dat wil zeggen de meeste boeren zitten nog tussen subsidieverlening en subsidievaststelling en kunnen dus nog afhaken. Ervan uitgaande dat zij niet afhaken, rijst het volgende beeld.

Er doen 60 boeren mee, waarvan er 34 geheel en 26 gedeeltelijk stoppen met hun intensieve veehouderij (tak). LNV zal waarschijnlijk 106.000 kg. fosfaat uit de markt halen. Er zal maximaal 17.383 m2 gesloopt worden (één zeer groot bedrijf moet nog getaxeerd worden; het kan nog oplopen tot ca 22.500 m2). Voor de provincie kan hiermede een bedrag gemoeid zijn van maximaal € 1.317.778,-- (exclusief het al genoemde grote bedrijf). Gemiddeld zal/is per m2 aan sloopvergoeding een bedrag van € 60,-- uitbetaald worden; dat is aanmerkelijk lager dan in de eerste tranche. Per bedrijf is gemiddeld 1.340 m2 aan stallen gesloopt; een fractie minder dan in de eerste tranche.

---

3) *Ruimte voor Ruimte; bouwen op de kavel*

Op grond van de oppervlakte te slopen bebouwing zouden er in theorie en afgezien van de beperkingen die het streekplan stelt, 25 woningen op de kavel kunnen worden gebouwd.

Dit betreft bedrijven die meer dan 1.000 m2 slopen voor één woning, respectievelijk 2.000 m2 voor twee woningen en >3.000 m2 voor drie woningen.

Wellicht kunnen daarnaast bedrijven die >500 m2 zijn én voldoen aan de “opplusregeling” nog een woning bouwen.

---

4. Conclusie

- 1) Er zijn nogal wat boeren die zich in de loop van het proces hebben teruggetrokken voor wat betreft de sloop van hun stallen. Eerdere ramingen gingen uit van ruim 40 slopers en te slopen oppervlakten van ca. 60.000 m2. Het waarom is niet duidelijk.
- 2) De realisatie van woningen op de kavel verloopt traag.
- 3) De maximale garantie van € 5.454.000,-- zal niet nodig zijn; met € 3.5 miljoen kunnen alle verplichtingen worden voldaan.
- 4) Met 35 woningen tegen aan afdracht van € 136.135,-- is de provincie uit de kosten, inclusief de rentelasten van de voorfinanciering.
- 5) Uit de ervaringen tot nu toe blijkt dat gemeenten in de onderhandelingen over voorfinancieringslocaties er extra woningen bij bedingen, zonder afdracht aan de provincie. Dat gebeurt om enerzijds de risico's op renteverliezen af te dekken en anderzijds om een betere aansluiting te krijgen op de woningmarkt. Naar schatting gaat het hierbij om maximaal 35 woningen.
- 6) Het totaal aan woningen dat gemoeid is met de hele operatie zou daarmee komen op 95. In het pact van Brakkenstein is uitgegaan van een raming van maximaal 110 woningen voor Utrecht, plus 90 woningen ter betaling van de kosten van al langer leegstaande stallen. Aan de laatste categorie is niets gedaan. Omdat er geen belangstelling bleek, niet alleen in Utrecht, maar in alle provincies.